

Naziv kolegija	IUS COMMUNE – TEMELJI PRIVATNOPRAVNIH ZNANOSTI	
Nositelj	Prof. dr. sc. Marko Petrak	
Nastavnik	Prof. dr. sc. Magdalena Apostolova Maršavelski	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I semestar, predmet općeg studija (opći predmet) Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	4	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
<p>Svrha općeg predmeta poslijediplomskog doktorskog studija <i>ius commune</i> – Temelji privatnopravnih znanosti jest pružiti studentima uvod u znanstveni studij privatnog prava, posebice u njegove pravno-povijesne, pravno-kulturne i komparativnopravne aspekte. Putem analize tradicijskih europskih integracijskih paradigmi privatnopravnog karaktera, počev od antičkog <i>ius gentium</i>, preko srednjovjekovnog <i>ius commune</i> i novovjekovnih europskih građanskih kodifikacija, pa sve do nastajućeg privatnopravnog poretka EU, navedeni predmet ima za svrhu prenijeti studentima povijesna, pravno-kulturna i komparativna znanja nužna za znanstveno i kritičko vrednovanje struktura i funkcija europskih privatnopravnih sustava te uzroka i posljedica njihovih međusobnih sličnosti i razlika, unifikacija i diverzifikacija. Pored toga, na osnovu analize odabranih temeljnih načela <i>ius commune</i> - koja predstavljaju „zajednički nazivnik“ suvremenih europskih privatnopravnih sustava - studente bi se uvelo u znanstvene metode kritičkog preispitivanja kakorješenja sadržanih u pozitivnim privatnopravnim sustavima, tako i mogućnosti stvaranja jedinstvenog europskog privatnopravnog poretka. Navedeni opći predmet posebice bi trebalo preporučiti studentima privatnopravnih smjerova doktorskog studija (građanskopravne i obiteljskopravna znanost; pravo društava i trgovačko pravo) kao i studentima ostalih smjerova koji namjeravaju pisati disertaciju iz privatnopravne problematike (npr. međunarodno privatno pravo; europsko privatno pravo i dr.)</p>		
Sadržaj kolegija		
<p><u>Temelji europskih privatnopravnih znanosti</u>: <i>Corpus iuris civilis</i> kao osnova europske privatnopravne tradicije i pravne znanosti. Pravne škole (glosatori, postglosatori) i recepcija rimskog prava. <i>Ius commune</i>: recipirano rimsko pravo kao europsko opće pravo; daljnji razvoj europske pravne znanosti na temeljima općeg prava: francuska škola "elegantne jurisprudencije; prirodnopravna škola; njemačka historijskopravna škola.</p> <p><u><i>Ius commune</i> i kodifikacije privatnog prava</u>: Građanski zakonici kao kodifikacije općeg prava (<i>ius commune</i>) u XIX st.: francuski CC; austrijski ABGB; pandektistika i moderne europske privatnopravne znanosti; utjecaj pandektistike na europske građanske zakonike i privatnopravne znanosti u XX st.: njemački BGB; talijanski CC; nizozemski NBW; <i>ius commune</i> i hrvatski privatnopravni sustav.</p> <p><u><i>Ius commune</i> i <i>Common Law</i></u> – kontinentalno <i>ius commune</i> i englesko privatno pravo; <i>mixed legal systems</i> – mješoviti pravni sustavi; <i>ius commune</i> kao izvor suvremenog pozitivnog prava u engleskom pravnom sustavu i europskim mješovitim pravnim sustavima (Škotska, Malta, Channel Islands i dr.).</p> <p><u><i>Ius commune</i> i europsko privatno pravo</u>: <i>ius commune</i> kao temelj suvremene obnove jedinstvene europske privatnopravne kulture; uloga <i>ius commune</i> u stvaranju europskog pravnog sustava; načela <i>ius commune</i> u odlukama sudbenih tijela EU.</p>		
Očekivani ishodi učenja		
<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, doktorand će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrednovati značenje općeg prava (<i>ius commune</i>) za suvremene privatnopravne poretke, njihov identitet i stabilnost; - prosuditi odnos između temeljnih pojmova, instituta i grana općeg prava (<i>ius commune</i>), te njihov međusobni utjecaj u usporedbi sa suvremenim europskim privatnopravnim sustavima; 		

- **ocijeniti** važnost općeg prava (*ius commune*) za suvremene privatnopravne sustave u kontekstu velikih europskih i svjetskih pravnih tradicija, posebice obzirom na harmonizaciju i/ili unifikaciju privatnog prava u Europi;
- **procijeniti** utjecaj tradicionalnih privatnopravnih načela i pravila na razvoj važnih aspekata društvenog života u cjelini.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će steći kompetencije koje će mu omogućiti produbljenu znanstvenu analizu temeljnih pojmova, instituta i grana općeg prava (*ius commune*) u usporedbi sa suvremenim europskim privatnopravnim sustavima i njihovo ispravno vrednovanje, posebice obzirom na harmonizaciju i/ili unifikaciju privatnog prava u Europi. Ujedno bi student trebao biti u mogućnosti da produbljenom znanstvenom analizom odabranih pravila i načela općeg prava (*ius commune*) stekne sposobnost njihove adekvatne primjene u praksi. Stečene vještine omogućit će studentu da se na produbljen način osposobi za svestranu analizu i primjenu složenih suvremenih privatnopravnih doktrina na temelju adekvatnog razumijevanja povijesnog i poredbenog konteksta.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Interaktivni oblik nastave – predavanja, diskusije i konzultacije.
Znanje studenta provjerava se kroz usmeni ispit.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Polaganje ispita.

Obveze studenata

Pohađanje nastave, polaganje ispita

Obvezna literatura

1. Stein P., Rimsko pravo i Europa. Povijest jedne pravne kulture, Zagreb, 2007.
2. Zimmermann R., *Ius Commune and the Principles of European Contract Law: Contemporary Renewal of an Old Idea*, in: MacQueen/Zimmermann (eds.), *European Contract Law: Scots and South African Perspectives*, Edinburgh 2006, str. 1 sqq.
3. Smits J., *The Making of European Private Law. Toward a Ius Commune Europaeum as a Mixed Legal System*, Antwerpen/Oxford/New York 2002. (odabrana poglavlja).

Osnovna izborna literatura

1. Zimmermann, R., *Roman Law, Contemporary Law, European Law. The Civilian Tradition Today*, Oxford, 2001.
2. Labruna, L., *Ius europaeum commune. Matrici romanistiche del diritto attuale*, Napoli, 1999.
3. Coing H., *Europäisches Privatrecht. Band I, Älteres Gemeines Recht (1500 bis 1800)*, München, 1985; *Band II, 19. Jahrhundert. Überblick über die Entwicklung des Privatrechts in den ehemals gemeinrechtlichen Ländern*, München, 1989.
4. Buckland W.W., McNair, A., *Roman Law and Common Law: A Comparison in Outline*, Cambridge, 1974